

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS

**KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETO
TARYBOS**

2007 metų

A T A S K A I T A

TARYBOS PIRMININKAS

prof. habil. dr. ALEKSANDRAS VASILIAUSKAS

Kaunas * 2008

1. ĮVADAS

Kauno technologijos universitetas (toliau – Universitetas) yra viena didžiausių (antra) ir dinamiškiausių šalies aukštųjų mokyklų, jis pirmauja, o dažnai užima ir lyderio pozicijas daugelyje mokslinių tyrimų ir studijų kryptių. Strateginiai Universiteto tikslai per 2007 metus nekito: buvo siekiama sustiprinti savo pozicijas šalyje ir Europos aukštojo mokslo erdvėje, rengti tarptautinių standartų lygį atitinkančius bakalaurus, magistrus ir mokslo daktarus, kurti naujas mokslo žinias ir technologijas, diegti inovacijas, puoselėti akademinę dvasią ir tradicijas.

Vis dėlto 2007-ieji metai Universitetui nebuvo eiliniai – jų pradžioje įvyko naujos kadencijos Senato rinkimai. Senatas savo pirmininku išrinko rektorių prof. R. Bansevicių, todėl metų viduryje buvo renkamas naujas rektorius ir tvirtinami nauji prorektorai. Taigi Taryba stebėjo Universiteto veiklą, kuri vyko dirbant dviem skirtingos sudėties rektoratams. Didelė vertybė yra tai, kad naujasis rektoratas išlaikė pirmtakų darbų tęstinumą, Universiteto veiklą plėtodamas evoliuciniu, o ne revoliuciniu keliu. Taip teigiama ne dėl to, kad Taryba pasisakytų už Universiteto konservatyvumą, o dėl to, kad valdant ankstesniam rektoriui Universiteto veikla ir pasiekti rezultatai buvo vertinami itin palankiai. Tačiau Taryba su pasitenkinimu konstatuoja, kad veiklos tęstinumas siejamas ir su planuojamais nemažais pokyčiais, kurie didesne dalimi galės būti įgyvendinti panaudojant ES SF paramą. Didžiausi pokyčiai turės įvykti įkūrus mokslo, studijų ir verslo centrą – slėnį „SANTAKA“, kurio steigimui pritarta ir rengiama programa, bei įgyvendinant nacionalines kompleksines programas, kurių galimybių studijas Universitetas yra parengęs ir laimėjęs rengti atitinkamai mechatronikos ir darniosios chemijos programas bei dalyvaus rengiant informacinių technologijų ir kitas programas.

Labai svarbu, kad 2007 m. rudenį Universitetas, greta kasmet Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamo 3 metų strateginio veiklos plano (kuris iš tikrųjų tėra vieno metų ir kurio privalomoji forma yra itin suvaržyta), pradėjo rengti naują ilgalaikį strateginį veiklos planą. Konstruktyvios vidaus diskusijos Universiteto bendruomenei padėjo susitarti dėl svarbiausių klausimų ir priimti ateičiai svarbių sprendimų. Nustatytos pagrindinės veiklos kryptys, lemsiančios tolesnę Universiteto raidą. Jas kartu su vidutinės trukmės strateginio veiklos plano projektu planuojama pateikti Tarybai aprobuoti ir Senatui tvirtinti 2008 metų pradžioje.

Nors atskira kryptimi nėra įvardytas naujų stambių infrastruktūros padalinių, tokių kaip slėnio „Santaka“ kūrimas, tačiau išteklių koncentracija, prioritetų išskyrimas, didžiausių laimėjimų pasiekusių mokslinių tyrimų kryptių plėtojimas, įvaizdžio visuomenėje gerinimas tapo svarbiu Universiteto gyvenimo veiksmu. Visų nusistatytų strateginių kryptių veiklą Universitetas 2007 m. plėtojo nuosekliai ir gana efektyviai.

2. STRUKTŪRA

Universitetą sudaro fakultetai, institutai, centrai, Biblioteka bei ūkio ir administracijos padaliniai.

2007 m. Universitete veikė: 13 fakultetų (su Panevėžio instituto fakultetais), kuriuose veikė 75 katedros, 29 centrai, 5 institutai ir 17 mokslo laboratorijų; Tarptautinių studijų centras, kuriame veikė 1 mokslo laboratorija; biblioteka; 12 institutų, kuriuose veikė 5 centrai ir 9 mokslo laboratorijos; 4 centrai, kuriuose veikė 4 mokslo laboratorijos; 17 administracijos ir aptarnavimo padalinių. Universitetas taip pat yra trijų mokslo institutų – KTU Architektūros ir statybos instituto, KTU Fizikinės elektronikos instituto ir KTU Maisto instituto ir 10 viešųjų įstaigų steigėjas.

Struktūros pokyčiai

– įsteigtas Aukštųjų technologijų plėtros institutas (2007-08-01);

- Ekonomikos ir vadybos fakultete įkurtas Apskaitos ir audito tyrimų centras (2007-04-03);
- įsteigtas Plėtros projektų skyrius (2007-08-29);
- įsteigtas Maitinimo centras (2007-08-29);
- Akademinį reikalų tarnybą pertvarkyta į Studijų tarnybą, Mokslo tarnybą ir Tarptautinių ryšių skyrių (2007-08-29);
- Inovacijų ir informacijos skyrius pertvarkytas į Inovacijų skyrių, Viešųjų ryšių skyrių ir Karjeros centrą (2007-08-29);
- Bendrabučių valdyba pervardyta į Apgyvendinimo centrą (2007-08-29).

3. VALDYMAS

2007 m. Universiteto valdymo sistema nepakito.

Universiteto visuomeninio reguliavimo institucija yra Universiteto taryba. Kolegialus valdymo organas – Senatas. Vienasmenis valdymo organas – rektorius.

Universiteto tarybą sudaro 21 narys, trečdalį jų skiria Senatas, trečdalį – Švietimo ir mokslo ministerija, trečdalį narių skiria švietimo ir mokslo ministras, suderinęs su rektoriumi. Universiteto tarybos pirmininkas – prof. Aleksandras Vasiliauskas.

Universiteto aukščiausiojo lygmens akademinės savivaldos institucija yra Senatas, kitos savivaldos institucijos yra fakultetų, Universiteto mokslo institutų ir centrų tarybos. Senatą sudaro padalinių išrinkti darbuotojai, studentų atstovai ir Senato išrinkti kitų institucijų atstovai. 2007 m. pradžioje išrinkti naujos (penktosios) Senato kadencijos nariai. Senatą šiuo metu sudaro 51 narys. Senato pirmininkas – prof. Ramutis Petras Bansevičius, pirmininko pavaduotojas – prof. Arminas Ragauskas. Senate veikia Studijų (pirmininkas – prof. Jonas Gylis), Mokslo (pirmininkas – prof. Algirdas Šačkus), Studentų reikalų (pirmininkas – doc. Saulius Keturakis), Turto, revizijos ir socialinių reikalų (pirmininkas – prof. Bronius Neverauskas), Atestacijų ir konkurso (pirmininkas – prof. Brunonas Dekeris), Tradicijų ir akademinio protokolo (pirmininkė – doc. Liudvika Naginevičienė) komisijos ir Profesinės etikos kolegija (pirmininkas – prof. J. Dulevičius).

Universitetui vadovauja rektorius. Jo patariamoji institucija – rektoratas. 2007 m. gegužės mėnesį vykusiuose rektoriaus rinkimuose naujuoju rektoriumi išrinktas prof. Raimundas Šiaučiūnas. Birželio mėnesį patvirtinti nauji prorektorai: studijų prorektorius – prof. Pranas Žiliukas, mokslo prorektorius – prof. Rymantas Jonas Kažys, strateginės plėtros prorektorius – prof. Gintautas Žintelis ir infrastruktūros prorektorius – prof. Sigitas Stanys. Rektoratą sudaro rektorius, prorektorai, fakultetų dekanai ir kitų fakultetams prilygstančių padalinių vadovai.

Universitete veikia KTU studentų atstovybė (prezidentas – Skirmantas Bajoras).

Tarybos, Senato ir rektoriaus veikla ir sąveika

Tarybos, Senato, rektoriaus ir visos administracijos darbą galima vadinti itin konstruktyviu.

Universiteto taryba 2007 m. posėdžiavo du kartus. 2007 m. vasario 14 d. Taryba svarstė 2006 m. Universiteto finansinės veiklos ataskaitą, 2007 m. Universiteto biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatos projektą ir jiems pritarė, taip pat paskelbė rektoriaus rinkimus. 2007 m. kovo 28 d. Taryba svarstė Universiteto rektoriaus ataskaitą ir jai pritarė.

2007 m. sausio 31 d. darbą pradėjo penktasis KTU Senatas. Senato pirmininku išrinktas prof. habil. dr. Ramutis Petras Bansevičius. Šiais metais įvyko 10 Senato posėdžių (iš jų du elektroniniai), priimti 77 Senato nutarimai.

Sudarytos ir patvirtintos naujos Senato komisijos, jų pirmininkai, išrinktas Senato pirmininko pavaduotojas ir sekretorius, patvirtinti Telekomunikacijų ir elektronikos fakulteto, Fundamentaliųjų mokslų fakulteto bei Mechanikos ir mechatronikos fakulteto dekanai, priimtas

naujas Senato darbo reglamentas, patvirtinta nauja Profesinės etikos kolegijos sudėtis, sudaryta Universiteto strateginio vystymo grupė.

Pagrindinę Senato darbo dalį sudarė Statute numatytų funkcijų vykdymas (pajamų ir išlaidų sąmatų svarstymas ir tvirtinimas, darbuotojų konkursų rezultatų tvirtinimas, pedagoginių vardų suteikimas, studijų programų, įstatų tvirtinimas, darbo sutarčių su vyresniais kaip 65 metų dėstytojais ir mokslo darbuotojais pratęsimas, doktorantų vadovų ir konsultantų tvirtinimas ir kt.).

Svarbiausi sprendimai

Tarybos

Pritarta metinėms rektoriaus ir finansinės veiklos ataskaitoms, Universiteto biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatai. 2007 m. vasario 14 d. Taryba paskelbė rektoriaus rinkimus.

Senato

Patvirtintos metinės rektoriaus ir finansinės veiklos ataskaitos, Universiteto biudžeto pajamų ir išlaidų sąmata, pritarta 2007–2009 metų strateginiam veiklos planui. Parengta ir apsvaustyta nauja Statuto redakcija. Patikslinta darbuotojų atestacijos ir konkursų bei darbo apmokėjimo tvarka.

Rektorius

Rektorius 2007 m. išleido 782 įsakymus Universiteto veiklos procesų organizavimo klausimais, 5573 įsakymus dėl Universiteto darbuotojų darbo santykių. Patvirtinti keturių padalinių (Aukštųjų technologijų plėtros instituto, Aplinkos inžinerijos instituto, Panevėžio instituto Vadybos ir administravimo fakulteto Kalbų centro ir Ekonomikos ir vadybos fakulteto Apskaitos ir audito centro) įstatatai, 61 nuostatai, 4 tvarkos aprašai (Darbo sutarčių su vyresniais kaip 65 m. mokslininkais tvarkos aprašas, Informacijos teikimo KTU tvarkos aprašas, Netarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo tarnybos reikmėms tvarkos aprašas ir 2007 metų Kauno technologijos universiteto mokslo fondo tiesioginės paramos padaliniam skyrimo bendrųjų principų aprašas).

4. PLANAVIMAS

Skirtas valstybės biudžeto lėšas Universitetas gauna valstybei įgyvendinant programinio finansavimo principus. Universitetas yra parengęs trejų metų strateginį veiklos planą, kurį kasmet atnaujina. Šiame strateginiame veiklos plane numatyti Universiteto strateginiai veiklos tikslai, išskirtos trys pagrindinės veiklos programos, numatyti uždaviniai ir priemonės šioms programoms vykdyti ir užsibrėžtiems tikslams įgyvendinti, numatytos lėšos priemonėms vykdyti. Dvi programos finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų, trečioji – specialioji programa – iš Universiteto pajamų už teikiamas paslaugas.

2007 m. rudenį Universitetas, greta kasmet Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamo 3 metų strateginio veiklos plano (kuris iš tikrųjų tėra vieno metų ir kurio privalomoji forma yra itin suvaržyta), pradėjo rengti naują ilgalaikį strateginį veiklos planą. Konstruktyvios vidaus diskusijos Universiteto bendruomenei padėjo susitarti dėl svarbiausių klausimų ir priimti atiečiai svarbių sprendimų. Nustatytos pagrindinės veiklos kryptys, lemsiančios tolesnę Universiteto raidą. Jas kartu su vidutinės trukmės strateginio veiklos plano projektu planuojama pateikti Tarybai aprobuoti ir Senatui tvirtinti 2008 metų pradžioje.

Ne visos veiklos buvo suplanuotos ir vyko sėkmingai. Vėlavo vos ne visų ES struktūrinių fondų remiamų projektų veiklos, tik metų gale pavyko atnaujinti sustojusius informacijos sistemos tobulinimo darbus, itin aktualu kuo greičiau įdiegti naujos kartos finansų ir buhalterinės apskaitos sistemę, per lėtai vyko viešųjų pirkimų procedūros.

Programinio finansavimo uždaviniai ir rezultatai

2007 m. Universitetas vykdė tris programas:

- aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimo ir mokslo plėtojimo programą;
- studentų rėmimo programą;
- specialiąją studijų ir mokslo plėtojimo programą.

Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimo ir mokslo plėtojimo programos tikslai ir uždaviniai suformuluoti remiantis šiais Lietuvos Vyriausybės patvirtintais šalies prioritetais:

- stiprinti šalies intelektualinį potencialą siekiant švietimo ir mokslo kokybės bei veiksmingumo;
- plėtoti informacinę ir žinių visuomenę, skatinti visuomenės teisinį švietimą.

Pagrindiniai šios programos tikslai – rengti aukščiausios kvalifikacijos specialistus, plėtoti mokslinius ir taikomuosius tyrimus, užtikrinti Universiteto administracines ir ūkines funkcijas.

Šios programos tikslams įgyvendinti numatyti šie uždaviniai:

- užtikrinti studijų infrastruktūros padalinių veiklą;
- užtikrinti mokslo infrastruktūros padalinių veiklą;
- tenkinti bendruosius Universiteto poreikius;
- užtikrinti ūkio funkcionavimą.

Programai vykdyti 2007 m. iš valstybės biudžeto buvo gauta 76 201,5 tūkst. Lt.

Studentų rėmimo programos tikslai ir uždaviniai suformuluoti remiantis Lietuvos Vyriausybės patvirtintu šiuo šalies prioritetu:

- stiprinti šalies intelektualinį potencialą siekiant švietimo ir mokslo kokybės bei veiksmingumo.

Pagrindiniai programos tikslai – remti I–II studijų pakopos studentų studijas taikant stipendijų sistemą, remti III studijų pakopos studentų studijas.

Šios programos tikslams įgyvendinti numatyti šie uždaviniai:

- užtikrinti studentų stipendijų mokėjimą;
- užtikrinti doktorantų stipendijų mokėjimą ir sąlygas daktaro disertacijoms rengti.

Programai vykdyti 2007 m. iš valstybės biudžeto buvo gauta 15 400 tūkst. Lt.

Studentų rėmimo programai metų pradžioje buvo patvirtinta 15 800 tūkst. Lt. Susidariusi 400,0 tūkst. Lt ekonomija dėl doktorantų sumažėjimo buvo perkelta į Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimo ir mokslo plėtojimo programą doktorantų studijoms ir mokslinei veiklai finansuoti.

Specialiosios studijų ir mokslo plėtojimo programos tikslai suformuluoti remiantis Lietuvos Vyriausybės patvirtintais šiais šalies prioritetais:

- stiprinti šalies intelektualinį potencialą siekiant švietimo ir mokslo kokybės bei veiksmingumo;
- plėtoti informacinę ir žinių visuomenę, skatinti visuomenės teisinį švietimą.

Pagrindiniai šios programos tikslai – teikti studijų paslaugas ir užtikrinti jų sąlygas ir plėtrą, plėtoti mokslo taikomąją veiklą, užtikrinti infrastruktūrą ir plėtoti mokamas paslaugas. Programa finansuojama iš Universiteto pajamų, gaunamų už teikiamas paslaugas.

Pajamos Vyriausybės nustatyta tvarka įtraukiamos į valstybės biudžeto apskaitą, tačiau Statuto nustatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti Universitetas jas valdo, naudoja ir jomis disponuoja savarankiškai.

Šios programos tikslams įgyvendinti numatyti šie uždaviniai:

- užtikrinti valstybės nefinansuojamų studentų studijas ir tęstinio mokymosi paslaugas;
- vykdyti užsakomuosius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir technologijų perdavimą;
- tenkinti Universiteto bendrąsias reikmes;
- užtikrinti Universiteto ūkio funkcionavimą.

Programai vykdyti 2007 metais buvo surinkta 50 641,1 tūkst. Lt. Išleista 39 690,7 tūkst. Lt (nevertinant 2006 metų šios programos likučio – 9 551,4 tūkst. Lt, kuris buvo naudojamas tais metais patvirtintiems programos uždaviniams vykdyti).

5. STUDIJOS

Studijoms organizuoti ir vykdyti Universitete sutelkti geriausi žmogiškieji ištekliai, nuolat gerinama materialinė bazė, tobulinamos studijų programos ir jas sudarantys studijų moduliai. Universitetas visada buvo šalies lyderis propaguojant informacines technologijas studijų procese, aktyviai veikia kuriant studijų išorinio ir vidinio kokybės užtikrinimo sistemas, dalyvauja aukštojo mokslo reformos procesuose.

2007 m. Universitete buvo vykdomos 38 pagrindinių studijų, 61 magistrantūros ir 2 specialiųjų profesinių studijų programos.

Kasmet planine tvarka Studijų kokybės vertinimo centrui teikiamos vertinti studijų programos (vidinis vertinimas Universitete pradėtas jau 1994 m.) ir akredituotos Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka. Akredituotų studijų programų skaičius sudaro 60,4 proc. bendro Universiteto teikiamų studijų programų skaičiaus.

2007 m. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu buvo akredituotos penkios Universiteto studijų programos, keturios iš jų akredituotos be sąlygų. Išsamiajam išoriniam vertinimui buvo teikta 15 studijų programų, iš jų 6 pagrindinių studijų ir 9 magistrantūros studijų programos. Vertinimo išvadų kol kas nėra.

2007 m. buvo įsteigta ir švietimo ir mokslo ministro įsakymu įregistruota viena nauja studijų programa. Įsteigta naujų specializacijų. 2007 m. taip pat buvo įsteigta 12 naujų studijų programų specializacijų, kurios bus vykdomos nuo 2008–2009 m. m. Kai kurių specializacijų vykdymas buvo nutrauktas.

Daug dėmesio skiriama studijų kokybei ir studijų programų bei jas sudarančių modulių aprašų parengimui: lietuvių ir anglų kalbomis išsamiai aprašyti tikslai, studentų įgyjamos žinios ir gebėjimai. Atsižvelgiama į Europos aukštojo mokslo erdvei nustatytus reikalavimus – Dublino aprašus, vertinimo ir akreditavimo standartų reikalavimus ir kt.

Didelę reikšmę studijų reikalų tvarkymo darnai ir racionaliam darbui turi Universitete sukurta akademinė informacijos sistema, kuri nuo 2003 m. rudens veikia ORACLE terpėje. Dėstytojai studijų modulių aprašus į duomenų bazines gali įvesti savo darbo vietose. Decentralizuota pedagoginio darbo apskaitos sistema leidžia dėstytojui individualųjį darbo planą ir pedagoginio krūvio ataskaitas parengti naudojantis interneto prieiga prie sistemos. Studentai savo individualiuosius planus taip pat gali bet kada pasitikrinti internetu, o dėstytojai – gauti jų modulius klausyti užsirašiusių studentų sąrašus. Nuo 2007 metų įdiegta elektroninių žiniaraščių sistema leidžia kontroliuoti egzaminų ir įskaitų eigą bet kuriuo metu. Egzaminų sesijos rezultatus dėstytojai į duomenų bazę įveda patys.

Universiteto absolventams išduodami gerai apsaugoti naujo pavyzdžio studijų baigimo diplomai. Jau 2006 m. visiems Universiteto absolventams išduoti Europos Komisijos nustatyto tarptautinio pavyzdžio aukštojo mokslo diplomo priedėliai lietuvių ir anglų kalbomis.

Tačiau ne viskas taip gerai. Nors didėja studentų skaičius, dėstytojų skaičius nedidėja, nes studijoms valstybė skiria netgi mažiau nei pusę apskaičiuotų būtinų išlaidų sumos. Todėl šiandien dėstytojui tenkančios pedagoginio darbo apimtys tebėra labai didelės. Universitetui paskelbus siekį tapti mokslo universitetu, vis didesnę reikšmę įgyja dėstytojų mokslinis darbas, nes reikia tapti lygiaverčiais tarptautinių mokslo projektų partneriais ir sugebėti atsiliepti į ūkio subjektų tiriamųjų darbų poreikius.

Dar 2001 m. pradėta kurti nauja pedagoginio darbo apimčių nustatymo, normavimo ir etatų skaičiavimo tvarka jau neblogai išstobulinta ir padeda kur kas racionaliau paskirstyti darbo apimtis ir lėšas. Lėšos, sutaupytos didesniais srautais organizuojant bendrojo lavinimo ir studijų krypties pagrindų modulių studijas, leidžia geriau finansuoti specializavimosi dalykus ir daugiau dėmesio skirti individualiam dėstytojų darbui su studentais. Skirstant etatus, taikomas skirtingas atskiroms

studijų sritims studentų ir dėstytojų skaičių santykis, tiesa, kiek sušvelnintas, palyginti su Vyriausybės patvirtinta lėšų studijoms ir mokslui poreikio apskaičiavimo metodika.

2007 m. KTU leidyklos „Technologija“ metinė leidybos apyvarta, įskaitant vidaus finansavimą, buvo 2 206 825,00 Lt (pernai buvo 2 045 309,00 Lt). Pajamos už parduotas knygas ir kitus leidinius išaugo ir sudarė 1 446 256,00Lt (pernai buvo 1 119 468,00 Lt). Studijų literatūros išleidžiama šimtų pavadinimų. Universiteto leidiniai studentams ir dėstytojams mažesnėmis kainomis platinami trijuose KTU knygynuose. Leidinių platinimas vidiniuose Universiteto knygynuose padeda tiksliau nustatyti tiražus, poreikį atnaujinti Universitete leidžiamą studijų literatūrą.

Gerai veikia Bibliotekos informacijos sistema – kompleksinė informacijos paieškos priemonių visuma, visapusiškai atspindinti informaciją apie Bibliotekoje sukauptus dokumentus, Universiteto mokslininkų parengtas publikacijas, daktaro disertacijas, kai kurių fakultetų magistrantų baigiamuosius darbus, Bibliotekos prenumeruojamus ir laisvai internete prieinamus elektroninius išteklius. Mokslo publikacijų duomenų bazėje registruojamos KTU vardu paskelbtos Universiteto darbuotojų publikacijos. Per 2007 m. bazė papildyta 2601 įrašu. Šiuo metu bazėje yra daugiau kaip 35700 įrašų. Beveik pusė įvedamų publikacijų yra iš KTU leidyklos „Technologija“ išleistų leidinių, kitos publikacijos įrašytos iš autorių pristatomų šaltinių, straipsnių kopijų ar pačių leidinių. 2007 m. į PDB įrašyta 180 publikacijų iš elektroninių išteklių ar interneto, tai beveik dvigubai daugiau negu 2006 m. PDB pagrindu rengiami mokslo darbuotojų publikacijų sąrašai dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestacijoms ir konkursams pareigoms eiti. Kaupiamas publikacijų kopijų fondas, kuriame šiuo metu saugoma per 7 tūkstančius kopijų.

ES parama studijų plėtrai

2004–2006 metų bendrojo programavimo laikotarpiu Universiteto padaliniai kaip koordinatoriai gavo finansinę paramą 24 projektams. Universiteto padaliniai taip pat yra kitų institucijų vykdomų aštuonių projektų partneriai.

Pagal vykdomų projektų skaičių bei jų finansinę apimtį Kauno technologijos universitetas yra antras po Vilniaus universiteto. KTU teko beveik penktadalis (18 proc.) visiems šalies universitetams skirtos ES struktūrinių fondų paramos. Universiteto padalinių vykdomų projektų vertė siekia 52,60 mln. Lt, jiems įgyvendinti skirta parama sudaro 51,60 mln. Lt. Iš jų 32,95 mln. Lt skirta studijų sistemos ir žmogiškųjų išteklių plėtrai.

2007 metais įvykdyti 6 projektai, kiti 18 projektų bus įgyvendinti 2008-ųjų metų pirmame pusmetyje.

Daugiausia projektų – dešimt – parengė ir vykdo Universiteto informatikai (Informatikos fakultetas bei Informacinių technologijų plėtros institutas), keturis projektus vykdo Socialinių mokslų fakultetas, po tris projektus vykdo Mechanikos ir mechatronikos bei Cheminės technologijos fakultetai, du projektus vykdo Fundamentalųjų mokslų fakultetas, po vieną projektą vykdo Ekonomikos ir vadybos bei Telekomunikacijų ir elektronikos fakultetai. Dizaino ir technologijų bei Humanitarinių mokslų fakultetai partnerio teisėmis dalyvauja vykdamy kitų aukštojo mokslo institucijų koordinuojamus projektus. Elektros ir valdymo inžinerijos bei Statybos ir architektūros fakultetai neparodė iniciatyvos ir neatsiliepė į ES struktūrinių fondų skelbiamus kvietimus vykdyti projektus.

Stojančiųjų priėmimas ir studijų baigimas

1999 m. KTU kartu su Vilniaus universitetu pradėtas bendras stojančiųjų priėmimas jau peraugo į bendrą priėmimo į visas Lietuvos universitetines aukštąsias mokyklas sistemą. Priėmimo procesas puikiai kompiuterizuotas, suderintos priėmimo sąlygos. Intensyviai dirbama su gimnazijomis ir vidurinėmis mokyklomis, pasirašomos naujos bendradarbiavimo sutartys.

Šiek tiek sumažėjo į Universitetą priimtų studentų skaičius: 2007 metais priimta 0,7 % mažiau. Norinčių studijuoti Universitete skaičius sumažėjo: vidutinis konkursas nuo 4,5 pageidaujančių į vieną vietą 2006 metais nukrito iki 4 pageidaujančių 2007 metais. Tai gali būti aiškinama ir mažėjančiu abiturientų skaičiumi. Ši tendencija ne tik išliks, bet ateityje ir aštrės (2022 metais liks tik pusė dabartinių abiturientų skaičiaus). Tai šiek tiek atsiliepė ir bendram studentų skaičiui. Tačiau plečiasi tęstinis mokymasis: klausytojų, siekiančių aukštojo mokslo diplomo, skaičius išaugo 21 %.

Studijuoti į Universitetą atvykstama beveik iš visų Lietuvos miestų ir rajonų, išskyrus Vilniaus apskritį, Šiaulius bei Klaipėdą – čia tradiciškai dominuoja vietinės aukštosios mokyklos.

Universiteto patrauklumą įrodo tas faktas, kad dauguma priimtųjų savo pageidavimuose KTU buvo nurodę pirmuoju. Tačiau gaila, kad ir toliau išlieka hipertrofuota socialinių mokslų paklausa: socialinių mokslų programas rinkosi 62 proc. (2006 metais 60,0 proc.), technologijos mokslų programas – 18,4 proc. (2006 metais 18 proc.), fizinių mokslų programas – 5,8 proc. (2006 metais 5 proc.), humanitarinių mokslų programas – 7,8 proc. (2006 metais 7 proc.) visų stojančiųjų. Analizuojant studijų sričių populiarumą tarp vidurinę mokyklą tais pačiais metais baigusiu abiturientų matyti, kad fizinių mokslų populiarumas mažėja, o technologijos, biomedicinos mokslų ir meno sričių populiarumas po truputį auga.

Iš pasirinkusiųjų mūsų Universiteto studijų programas didesnioji dalis (50,2 proc.) rinkosi technologijos mokslų programas, 42,6 proc. – socialinių mokslų programas, 4,5 proc. – fizinių mokslų programas, 1,8 proc. – humanitarinių mokslų programas.

Palyginti su praėjusiais metais, pasirenkančiųjų technologijos mokslų programas skaičius nepakito. Ypač populiaru tapo statybos inžinerijos programa, ją pirmąją savo prašymuose nurodė 356 stojantieji.

Pažymėtina, kad mažėja studijuojančių moterų: vyrų skaičius svyruoja apie 9100, o moterų skaičius nuolat mažėja: nuo 8589 2004 metais iki 7810 2007 metais. Galima būtų manyti, kad Universiteto populiarumas tarp merginų krinta.

Specialiąsias profesines studijas pasirinkusių studentų 2007 metais ir toliau mažėjo. Fundamentaliųjų mokslų fakultete teliko vienas studentas, Socialinių mokslų fakultete – 16. Net klausytojų, siekiančių aukštojo mokslo diplomo, Fundamentaliųjų mokslų fakultete tėra du. Nedaug specialiųjų profesinių studijų absolventų išleido Ekonomikos ir vadybos fakultetas – 20, Informatikos fakultetas – 13, Fundamentaliųjų mokslų fakultetas – 2, Socialinių mokslų fakultetas – 28 (iš jų 16 klausytojų).

Nors absolventų skaičius nuolat didėja, studentų nubyrėjimas tebekelia rūpesčių. Studijų nebaigia trečdalis pirmosios pakopos, ketvirtadalis – antrosios pakopos studentų ir trečdalis doktorantų. Dėl to galima kaltinti ir prastą stojančiųjų pasirengimą. Pavyzdžiui, 2007 m. į KTU studijuoti dienine forma įstojo 88 proc. abiturientų, išlaikiusių valstybinį matematikos brandos egzaminą. Kaip ir kasmet, 2007 m. rugsėjo mėn. visiems KTU dieninės studijų formos pirmakursiams buvo pateiktas matematikos pagrindų žinių ir gebėjimų testas (SEFI 0-lygio pagrindu). Net 75 proc. studentų šio testo neišlaikė. Todėl imtasi priemonių tobulinti matematikos studijų modulių teikimo kokybę:

- I semestre vedami išlyginamieji matematikos kursai;
- įrengta 11 kompiuterių klasių, skirtų matematikos praktiniams darbams atlikti;
- parengti vadovėliai ir inovatyvios metodinės priemonės (3 vadovėliai laimėjo prizines vietas aukštųjų mokyklų vadovėlių konkurse);
- el. pratybų metodinė medžiaga ir vaizdinės priemonės pateiktos virtualioje mokymosi aplinkoje WebCT;
- matematikos žinioms ir gebėjimams vertinti sukurti ir taikomi kompiuteriniai testai;
- studentus egzaminuoja komisija.

Studijų kokybės ir paramos studentams gerinimas

Siekiant užtikrinti sklandžią ir nuoseklią studijų eigą bei studijų proceso kokybę ir palengvinti studentų, ypač pirmojo kurso, adaptaciją Universitete, 2007 m., kaip ir ankstesniais metais, visiems pirmosios ir antrosios pakopų studentams buvo skirti kuratoriai, galintys konsultuoti aktualiais studijų, mokymosi ir socialiniais klausimais, padėti spręsti asmenines problemas. Taip pat yra taikomos studijų kontrolės priemonės. Pagrindinių studijų pirmojo ir antrojo kursų studentams privalu lankyti paskaitas ir praktinius užsiėmimus, o trečiojo ir ketvirtojo kursų studentams bei magistrantams – praktinius užsiėmimus. Paskaitų ir praktinių užsiėmimų nelankantiems studentams taikomos drausminės nuobaudos.

Studijų proceso kokybę dideliu mastu lemia studentų ir dėstytojų bendradarbiavimas, todėl Universiteto dėstytojai vis aktyviau dalyvauja jau kelerius metus organizuojamuose edukacinės kompetencijos plėtojimo kursuose. Kursų metu nagrinėjamos šios temos: aukštojo mokslo filosofiniai ir epistemologiniai pagrindai, aukštosios mokyklos didaktikos principai, informacinių ir komunikacinių technologijų ir e. mokymosi elementų taikymas universitetinėse studijose, susipažįstama su Bibliotekos informacijos paieškos sistema ir duomenų bazėmis, aptariami studijų ir mokslo proceso bendrieji administravimo klausimai. Kursų lektoriai – Universiteto dėstytojai. 2007 m. tokio pobūdžio 35 val. trukmės kursuose savo žinias gilino bei patirtimi dalijosi 54 dėstytojai.

Siekiant grįžtamojo ryšio, nuo 1994 metų studentams siūloma įvertinti dėstomų studijų modulių turinį ir jų dėstymo kokybę. Tam tikslui sukurtas studentų nuomonės apklausos tinklalapis, kur studentai gali anonimiškai vertinti dėstomus studijų modulius kiekvieną semestrą. Deja, studentų aktyvumas nėra didelis – popierinių anketų grįždavo ketvirtadalis, o įvedus elektroninę apklausą aktyvumas sumažėjo iki kelių procentų.

Tarptautiniai studijų mainai

2006–2007 m. m. SOCRATES/ERASMUS paraiška studentų ir dėstytojų mobilumui skatinti ir organizuoti buvo parengta remiantis 157 dvišalėmis sutartimis su 130 užsienio aukštųjų mokyklų. Pagal jas studijuoti į Europos Sąjungos universitetus buvo išvykę 161 Universiteto studentas, o studijuoti į Universitetą buvo atvykę 54 užsienio studentai. Dėstyti į užsienio universitetus buvo išvykę 46 Universiteto dėstytojai, o dėstyti į Universitetą buvo atvykę 35 užsienio dėstytojai. Universiteto dėstytojai dalyvavo 4 studijų programų, 6 intensyvių studijų programų ir 10 teminių tinklų projektu.

Paraiška 2007–2008 m. m. ERASMUS programai finansuoti Švietimo mainų paramos fondui pateikta 187 dvišalių sutarčių su 153 Europos aukštojo mokslo institucijomis pagrindu. Pagal šią paraišką numatoma išsiųsti studijuoti į partnerių universitetus 165 Universiteto studentus, o skaityti paskaitų išvykti numato 65 Universiteto dėstytojai.

Nuo dalyvavimo SOCRATES/ERASMUS programoje pradžios išvykstančių studentų skaičius išaugo daugiau nei dvigubai: nuo 74 studentų 1999–2000 m. m. iki 161 studento 2006–2007 m. m.

Kasmet daugėja atvykstančių studentų. 2006–2007 m. m. KTU studijavo 54 ERASMUS studentai. Pernai daugiausia užsienio studentų priėmė Tarptautinių studijų centras, Ekonomikos ir vadybos fakultetas ir Cheminės technologijos fakultetas. Daugiausia studentų atvyko iš Prancūzijos (15), Lenkijos (11) ir Portugalijos (9). po keletą studentų atvyko iš Italijos, Ispanijos ir Vokietijos. Keli studentai atvyko iš Airijos ir Norvegijos – šalių, kurių studentai KTU dar nebuvo studijavę.

2007 m. užsienio kalba buvo vykdomos 3 studijų programos, į kurias priimami užsienio šalių ir Lietuvos piliečiai. Tai pagrindinių studijų programa Eksperto inžinerija, dėstoma anglų, vokiečių, prancūzų ir rusų kalbomis Tarptautinių studijų centre; magistrantūros studijų programos Mechatronika Tarptautinių studijų centre ir Pramonės inžinerija ir vadyba Mechanikos ir

mechatronikos fakultete, dėstomos anglų kalba. Dar šešios magistrantūros programos yra parengtos ir galėtų būti dėstomos anglų kalba.

2007 m. pradėta aktyviau reklamuoti studijų užsienio kalba programos užsienio rinkose: Kazachstane, Turkijoje, Indijoje ir pan. Pradėta bendradarbiauti su agentūromis užsienyje, informuojančiomis apie studijų Universitete galimybes.

2007–2008 m. m. rudens semestre nuosekliųjų studijų programose užsienio ir lietuvių kalbomis studijavo 46 užsienio šalių piliečiai (įskaitant lietuvių kilmės), iš jų daugiausia studijavo pagrindinių studijų programose – 33, magistrantūros – 11, doktorantūros – 2.

Nenuosekliųjų studijų plėtra

Nenuosekliųjų studijų svoris auga: 2007 metais Universitete buvo 2816 klausytojų, siekiančių aukštojo mokslo diplomo. Daugiausia jų studijuoja dienine studijų forma: Ekonomikos ir vadybos fakultete – 888, Informatikos fakultete – 122. Pagrindinėse studijose klausytojų daugiausia Informatikos (119) ir Ekonomikos ir vadybos fakultetuose (88), o antrosios pakopos studijose (iš viso 824) – Ekonomikos ir vadybos fakultete (800). Vakarinė studijų forma daugiausia klausytojų sutraukė Ekonomikos ir vadybos fakultete (94). Neakivaizdinė studijų forma taip pat pasižymi klausytojų gausa (iš viso 1347), o daugiausia klausytojų turi Socialinių mokslų (703) ir Ekonomikos ir vadybos (363) fakultetai. 2007–2008 m.m. visų formų pagrindinėse studijose mokosi 1339 klausytojai, daugiausia Ekonomikos ir vadybos fakultete (539), Informatikos fakultete (151) ir Telekomunikacijų ir elektronikos fakultete (117). Antrosios pakopos studijose yra 1477 klausytojai, daugiausia Ekonomikos ir vadybos fakultete (806) ir Socialinių mokslų fakultete (654).

Dėstytojai

Mokslinio ir pedagoginio personalo atestacijos procesus reglamentuoja „Dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti tvarkos aprašas“. Atestacijoje ir konkursuose 2007 m. dalyvavo daugiau kaip 720 Universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų. Nemaža dalis po konkursų pradėjo eiti aukštesnes pareigas. Dėstytojų, kurie konkurso tvarka užėmė docento pareigas, skaičius išlieka stabilus. Dėl nuolat besikeičiančių reikalavimų ir gana sudėtingos habilitacijos procedūros labai svyruoja naujai įdarbinamų profesorių skaičius.

Didelį susirūpinimą kelia dėstytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes. 2006 metais pavyko įdarbinti 310 dėstytojų iki 35 metų amžiaus, o 2007 m. – jau tik 286. 2007 m. Universitete įsidarbino tik 19 jaunų dėstytojų (iki 35 m.). Daugiausia jų įsidarbino Socialinių mokslų fakultete. Deja, reikia pripažinti, kad dėl akivaizdžiai mažo atlyginimo dėstytojo karjera jaunų žmonių nevilioja. Vėl pradėjo didėti vyresnių kaip 65 m. dėstytojų skaičius. Pagrindinė neigiamų tendencijų priežastis neabejotinai yra nepakankama dėstytojų darbo motyvacija dėl atliekamam darbui akivaizdžiai neadekvataus atlyginimo. Statistikos departamento duomenimis, vidutinis 2007 m. ketvirtojo ketvirčio darbo užmokestis buvo 2052 Lt. Tuo tarpu lektoriaus pareigas einančio dėstytojo vidutinis atlyginimas 2007 m. buvo 2208 Lt, docento – 3085 Lt, profesoriaus – 5425 Lt. Nors bendras dėstytojų vidutinis atlyginimas nuo 2513 Lt (2007 m. sausio mėn.) padidėjo iki 4299 Lt (2007 m. gruodžio mėn.), tačiau tai didžiąja dalimi pasiekta tik sudarant sąlygas dėstytojams papildomai užsidirbti vykdant ES struktūrinių fondų remiamus projektus, kitus projektus, užsakomuosius darbus su ūkio subjektais.

Dėl nepakankamo uždarbio gana daug mūsų Universiteto dėstytojų dirba dar ir kitose institucijose. Tai silpnina Universiteto potencialą, taip pat prarandama nemaža Universitetui priklausančio intelektualinio turto dalis.

Kvalifikacijos kėlimas

2007 metais užregistruotos 67 naujos tęstinio mokymosi kursų programos. Bendras kursų programų skaičius jau pasiekė 250. Per 2007 metus 5731 klausytojas dalyvavo KTU rengiamuose kursuose ir gavo kvalifikacijos kėlimo pažymėjimus.

2007 metais patobulinta tęstinio mokymosi kursų programų informacinė sistema. KTU internetiniame puslapyje atnaujinta ir išsamiau pateikta informacija apie KTU organizuojamus tęstinio mokymo kursus. Dabar interesantas KTU internetiniame tinklalapyje gali išsamiai susipažinti su visu kursų sąrašu, rasti dominančių kursų ar temų aprašus, kontaktinius duomenis, naudotis paieškos sistema.

2007 metais fakultetuose paskirti asmenys, atsakingi už tęstinį mokymąsi. Tai leidžia efektyviau Universiteto viduje skleisti informaciją, susijusią su tęstiniu mokymusi, ir vaisingiau bendradarbiauti tarpusavyje.

Per 2007 m. patvirtintos kursų programos pagal mokslo kryptis:

- humanitarinių mokslų – 1;
- socialinių mokslų – 57;
- technologijos mokslų – 9.

Iš viso teikiama kursų programų pagal mokslo kryptis:

- humanitarinių mokslų – 11;
- fizinių mokslų – 16;
- socialinių mokslų – 135;
- technologijos mokslų – 88.

Distancinio mokymo centras (DMC) yra atsakingas už e. mokymosi bei nuotolinių studijų plėtrą universitete. DMC prižiūri ir administruoja nuotolinio mokymosi procesą aptarnaujančius virtualių mokymosi aplinkų, mokymosi medžiagos kūrimo, saugojimo, vaizdo transliacijų techninę bei programinę įrangą. 2007 m. DMC darbuotojai parengė vieną KTU Informatikos fakulteto magistrantūros nuotolinių studijų modulį, dalyvavo kuriant 7 nuotolinio mokymosi kursus įvairiuose fakultetuose, vedė kursus Universiteto darbuotojams. 2007 metais 88 Universiteto darbuotojai įgijo nuotolinio mokymosi metodikos pagrindus, virtualių mokymosi aplinkų Blackboard Learning System, Moodle bei vaizdo paskaitų sistemos ViPS valdymo įgūdžių. 200 KTU dėstytojų kėlė savo kvalifikaciją dalyvaudami nuotoliniu būdu DMC teikiamuose kursuose, 70 dalyvavo DMC rengtuose seminaruose. Trijų studijų programų moduliai per LieDM tinklą transliuojami į kitus miestus. Vaizdo paskaitų sistemoje ViPS kaupiami paskaitų įrašai, kurių šiuo metu yra jau per 3,5 tūkst. Administruojami 230 KTU dėstytojų virtualiose mokymosi terpėse parengti aktyvūs kursai, kuriais per 2007 m. naudojosi daugiau kaip 21 tūkst. vartotojų

6. MOKSLINIAI TYRIMAI

Moksliniai tyrimai ir jais grįstos studijos yra Universiteto veiklos pagrindas, todėl Universiteto pedagogai moksliniams tyrimams skiria ne mažiau kaip trečdalį savo darbo laiko. Studentams, o ypač magistrantams ir doktorantams, moksliniuose tyrimuose dalyvauti būtina, nes tai produktyvi aukštojo lavinimo forma, suteikianti ne tik praktinės veiklos patirties, bet ir gebėjimą pajusti mokslinės kūrybos procesą. Studijų metais mokslinį darbą dirbę specialistai, nors ir netapę mokslininkais, esti naujausių mokslo žinių, tiriamojo darbo įgūdžių ir atitinkamo mąstymo būdo skeidėjai savo profesinės veiklos srityse.

Esant ribotiems aukštųjų mokyklų finansavimo ištekliams, iš mokslinių tyrimų gaunamos pajamos padeda išlaikyti kvalifikuotą personalą, atnaujinti ir tobulinti eksperimentinę ir informacinę bazę. Atliekant užsakymus įmonėms bei institucijoms, lengviau prognozuoti atskirų ūkio šakų plėtojimo perspektyvas, paaiškėja vienos ar kitos krypties specialistų poreikiai. Per daugelį metų Universitete sukaupta unikali mokslinių tyrimų įranga, specialistai ir patirtis, išsikovotos pirmaujančios pozicijos šalyje daugelyje technologijos, fizinių ir socialinių mokslų kryptių.

Mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą finansuoja įvairūs šaltiniai: Valstybės biudžetas, Valstybinis mokslo ir studijų fondas, valstybinės ir šakinės programos, šalies ir užsienio ūkio subjektai, tarptautinės programos. 2007 m. Universitetas moksliniams tyrimams gavo 18 376,9 tūkst. Lt. Didėja ūkio subjektų užsakomų tyrimų apimtis. Daugiau lėšų gauta ir iš Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo. Taip pat reikšmingi tarptautinių fondų finansuojami ir tarptautiniu mastu koordinuojami tyrimai, iš jų svarbiausi – Šeštosios bendrosios mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstravimo programos projektai. Aktyviai rengtos paraiškos Septintajai bendrajai mokslinių tyrimų programai.

Universitetas kiekvienais metais gauna tiesioginių valstybės biudžeto asignavimų, kurių nemenką dalį sudaro paskata už sukurtą mokslinę produkciją. Šios lėšos panaudojamos ir darbo užmokesčiui, ir kitoms tyrimų išlaidoms.

Kiekvienais metais Senatas tvirtina Universiteto metinio biudžeto sandarą, numatydamas joje tam tikras lėšas suformuoti mokslo fondui, kurio didžioji dalis atitenka moksliniams tyrimams organizuoti ir finansuoti. 2007 m. mokslo fondui buvo paskirta 6 334,9 tūkst. Lt (2006 m. – 5 511,7 tūkst. Lt; 2005 m. – 4 940,9 tūkst. Lt; 2004 m. – 4 456,5 tūkst. Lt; 2003 m. – 3 684,1 tūkst. Lt, 2002 m. – 3 085,4 tūkst. Lt).

Siekiant padidinti mokslinių tyrimų ir lėšų naudojimo efektyvumą, mobilizuoti padalinius aktualiems uždaviniams spręsti, mokslo fondo lėšos padaliniams skiriamos pagal Senato patvirtintus prioritetinius kriterijus ir dėstytojų ir mokslo darbuotojų paskutinių trejų metų mokslinės veiklos produktyvumą – publikacijų skaičių ir reikšmingumą bei lėšas, gautas vykdant tarptautinių programų projektus ir šalies bei kitų valstybių ūkio subjektų užsakymus. Taip pat remiamos ir universitetinės mokslo programos. Jų konkurso komisijos funkcijas vykdo Senato mokslo komisija. Paraiškos rengiamos ir konkursai vykdomi pagal Senato patvirtintus mokslo programų nuostatus.

Etatiniai mokslo darbuotojai priimami konkurso tvarka. Visi mokslo darbuotojai, kuriems atlyginimas mokamas iš biudžeto lėšų, Senato nutarimu privalo dirbti ne mažesnės kaip ketvirčio etato apimties pedagoginį darbą.

Iš universitetinės mokslo fondo dalies (ji sudaro iki 15 % mokslo fondo) skiriamų lėšų parodoms organizuoti ir inovacinių projektų reklamai, mokslinėms konferencijoms organizuoti, habilitacijai, padaliniams, įdarbinantiems jaunos mokslininkus, skatinti, monografijų ir periodinių mokslo leidinių leidybai ir kitoms būtinoms išlaidoms.

Mokslininkų rengimas

Studentų mokslinė veikla

Aktyviai plėtojama studentų mokslinė veikla. Tiek pagrindinių studijų, tiek magistrantūros baigiamieji darbai vis labiau siejami su moksliniais tyrimais. Bendrajame studentų baigiamųjų darbų reikalavimų apraše įtvirtinti gana aukšti reikalavimai studentų baigiamiesiems darbams. Geriausi baigiamieji darbai teikiami respublikiniams konkursams, juos premijuoja ir atskiros įmonės.

Universitete atkurta Studentų mokslo draugija bando perimti pirmtakų turėtas galias tradicijas. Studentų mokslinę veiklą galima laikyti ne tik geru būdu gilintis į studijuojamą sritį ar plėsti akiratį, bet ir puikiu būsimų mokslininkų ugdymo pagrindu. Nors atkurta Studentų mokslo draugija žengia pirmus žingsnius, studentų mokslinės veiklos tradicijos gyvuoja: kasmet fakultetuose organizuojamos studentų mokslinės konferencijos, vyksta studentų mokslinių darbų paroda-konkursas „Technorama“. 2007 metų parodoje „KTU Technorama“ buvo eksponuojami 65 darbai. 2007 m. surengta 15 studentų mokslinių konferencijų, kuriose Universiteto studentai ir doktorantai perskaitė daugiau kaip 380 pranešimų.

Doktorantūra

Svarbus vaidmuo, siekiant gerinti mokslo rezultatus, generuoti naujas idėjas, ugdyti mokslininkus, tenka doktorantūrai. Mokslininkams rengti (doktorantūros organizavimas ir mokslo laipsnio teikimas) Lietuvos Respublikos Vyriausybė Kauno technologijos universitetui yra suteikusi 17-os mokslo krypčių doktorantūros teisę.

2007 metais Universitetas į doktorantūrą priėmė 111 doktorantų (iš 173 prašymus pateikusių asmenų). Iš jų 106 studijuos dienine, kiti – neakivaizdine forma.

2007 metų pabaigoje Kauno technologijos universiteto doktorantūroje studijavo 460 doktorantų: 429 dienine ir 31 neakivaizdine forma. Technologijos mokslus studijavo 276 dieninės ir 6 neakivaizdinės studijų formos doktorantai, fizinius mokslus – 51 dieninės studijų formos doktorantas, socialinius mokslus – 102 dieninės ir 25 neakivaizdinės studijų formos doktorantai. Daugiausia doktorantų turėjo Socialinių mokslų, Ekonomikos ir vadybos, Informatikos bei Mechanikos ir mechatronikos fakultetai .

Rūpesčių dėl doktorantūros kokybės daugėja. Dėl menkų stipendijų didžioji dalis doktorantų dirba darbą, nesusijusį su moksline veikla. 2007 metais doktorantūros studijas nutraukė 42 doktorantai: daugiausia iš vadybos ir administravimo – 7, informatikos inžinerijos – 5, informatikos – 4, elektros ir elektronikos inžinerijos – 4, ekonomikos – 3, chemijos inžinerijos – 3 mokslo krypčių. Tai sąlygojo ir apgintų disertacijų skaičiaus sumažėjimą. 53 doktorantai dėl įvairių priežasčių vieniems metams sustabdė studijas. O tai reiškia, kad valstybės biudžeto lėšos buvo panaudotos neracionaliai.

2007 metais doktorantūrą baigė 102 doktorantai. Tenka konstatuoti, jog iš 119 į doktorantūrą 2003 m. įstojusių doktorantų disertacijas laiku apgynė tik 15. Vadybos ir administravimo bei informatikos inžinerijos mokslo kryptyse 2003 m. įstoję doktorantai disertacijų dar negynė. Guodžia tik tai, kad paprastai po doktorantūros baigimo disertacijas ginti suskantama ir per vienerius metus disertacijas apgina daugiau nei pusė absolventų. 2007 metais apgintos 65 disertacijos, iš jų 4 disertacijas apgynė doktorantai iš kitų institucijų. Daugiausia disertacijų apginta Mechanikos ir mechatronikos fakultete – 12, Cheminės technologijos fakultete – 11 ir Socialinių mokslų fakultete – 10. 2007 m. ypač padidėjo apgintų disertacijų skaičius chemijos, mechanikos inžinerijos ir matavimų inžinerijos mokslų kryptyse.

2007 metais Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas paskyrė stipendijas 78 Universiteto doktorantams, aktyviai vykdančioms mokslinius tyrimus, o 37 doktorantams, kurie turi paskelbę 2 ir daugiau publikacijų Mokslinės informacijos instituto žurnaluose, paskyrė papildintas stipendijas.

Siekiant geresnių Universiteto doktorantūros rodiklių, 2007 metais 64 doktorantai buvo paskatinti papildoma stipendija už aukštus mokslinės veiklos rezultatus.

Siekiant palaikyti ir plėtoti Universiteto tarptautinius ryšius, internacionalizuoti studijas, Universiteto tarptautinių ryšių fondas 2007 metais skyrė 65,5 tūkst. Lt 41 doktoranto išvykoms į tarptautinius mokslo renginius. 2007 metais 20 septynių mokslo krypčių doktorantų trumpalaikėse iki 6 mėnesių stažuotėse gilino žinias 11-os Vakarų ir Vidurio Europos šalių universitetuose.

Lietuvos mokslo taryba atliko chemijos, elektros ir elektronikos inžinerijos, vadybos ir administravimo mokslo krypčių doktorantūros vertinimą. Išvados teigiamos.

Universitete doktorantų įdarbinama nedaug – iš 61 doktoranto, 2007 metais apgynusio disertacijas, šiuo metu visu ar dalimi etato Universitete dirba tik 34. Būtina keistis ir pasiekti, kad po doktorantūros studijų sėkmingai apgynusiųjų disertacijas ir Universitete liekančiųjų dirbti rodikliai gerokai didėtų.

Mokslo laimėjimai

2007 m. mokslo premijos paskirtos dviem Universiteto mokslininkams: prof. Matui Vytautui Gutauskui už darbų ciklą „Pluoštinių polimerų eksploatacinio stabilumo vertinimo sistemos sukūrimas ir taikymas (1967–2006 m.)“ (taikomosios mokslinės veiklos (eksperimentinės

plėtros) darbai) ir prof. Henrikui Pranevičiui už darbų ciklą „Kompiuterinių sistemų formalizavimas ir modeliavimas: teorija ir praktika (1990–2006 m.)“ (fundamentiniai ir taikomieji mokslinių tyrimų darbai).

Aukščiausio laipsnio valstybės stipendija 2006–2007 m. paskirta doc. Dariui Kučinskui, 2007–2008 m. – prof. Juozui Vidui Gražulevičiui. Valstybės stipendija 2007 m. paskirta prof. Rimantui Gataučiiui ir doc. Mildai Jucienei. 2007 m. Lietuvos mokslų akademijos (LMA) Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus įsteigta akad. Kazimiero Meškausko premija jauniems mokslininkams ekonomistams paskirta doc. Giedriui Jucevičiui už monografiją „Inovatyvūs miestai ir regionai“.

LMA premiją už geriausius jaunųjų mokslininkų mokslinius darbus paskyrė dr. Vytautiui Blechertui. Pagyrimo raštai paskirti doktorantei Aušrai Tomkevičienei ir dr. Andriui Žickiui. LMA pagyrimo raštai už geriausius aukštųjų mokyklų studentų mokslinius darbus skirti magistrėms Indrei Jučaitėi ir Astai Tamušauskaitei, magistrantams Kristinai Balandytei ir Mindaugui Sapežinskui.

Tęsiama tradicija premijuoti aktyviausius Universiteto jaunuosius mokslininkus ir doktorantus. Aktyviausiųjų 2007 m. jaunųjų mokslininkų konkurse 1-ąją vietą užėmė prof. Rimantas Gatautis, 2-ąją – doc. Kęstutis Baltakys, 3-iąją – doc. Judita Puišo. Aktyviausiųjų 2007 m. doktorantų konkurse 1-ąją vietą užėmė Aušra Tomkevičienė, 2-ąją – Simona Lengvinaitė, 3-iąją – Vilma Kaškonienė.

Dalyvavimas mokslo programose ir užsakomųjų tyrimų veikla

Tarptautiniai projektai

Mokslo ir studijų internacionalizavimo projektams įgyvendinti, tarptautiniams ryšiams plėtoti, visuomenės intelektualiajai raidai skatinti didelę paramą teikia įvairūs tarptautiniai fondai ir Europos Sąjungos mokslo ir kitos ilgalaikės programos.

Nuo 1993 m. Universiteto mokslininkai dalyvauja Europos Sąjungos bendrosiose mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programose, pradedant Trečiąja bendrąja programa. KTU sėkmingai dalyvavo Penktojoje bendrojoje programoje (5BP) – iš viso buvo finansuota 20 projektų, iš kurių paskutinis projektas baigtas 2007 m. Universiteto mokslininkai aktyviai įsitraukė į Šeštąją bendrąją programą (6BP) – 2007 m. vykdytas 31 šios programos projektas informacinių technologijų, ultragarsinės matavimo technikos ir neardomosios kontrolės, pjezomechanikos, nanotechnologijų, maisto technologijų, aplinkos inžinerijos, biomedicininės inžinerijos, e. verslo ir socialinių mokslų srityse. 2007 m. pasirašyta pirmoji Septintosios bendrosios programos (7BP) sutartis, kurią vykdytų Telematikos mokslo laboratorijos mokslininkai.

Universiteto mokslininkai taip pat aktyviai dalyvauja Europos tyrimų, plėtros ir bendradarbiavimo programoje EUREKA ir Europos bendradarbiavimo mokslinių ir techninių tyrimų srityse programoje COST. 2007 m. vykdyti devyni EUREKA projektai ir dalyvauta dvylikoje COST veiklų maisto technologijų, chemijos technologijų, valdymo ir informacinių technologijų, biomedicininės inžinerijos bei aplinkos inžinerijos srityse. 2007 m. KTU mokslininkai taip pat vykdė 30 mokslinių tyrimų projektų, finansuojamų kitų tarptautinių programų lėšomis. 2007 m. daugiausia lėšų iš įvairių Europos Sąjungos mokslo ir kitų programų gavo Informatikos fakultetas ir Prof. K. Baršausko ultragarso mokslo institutas.

Užsakomieji moksliniai tiriamieji darbai

Didžiausią nebiudžetinių pajamų už mokslinę veiklą dalį Universitetas gauna vykdydamas ūkiskaitines mokslinio tyrimo, projektavimo ar net vienetinės gamybos sutartis su įmonėmis ir įvairiomis institucijomis. 2007 m. įvykdyta darbų už 5,8 mln. Lt. Šiuo atžvilgiu Universitetas tvirtai pirmuoja tarp visų Lietuvos aukštųjų mokyklų. Tačiau pastebima tendencija, kad santykiškai vis daugiau lėšų gaunama ne už mokslinio tiriamojo pobūdžio darbus.

Aktyviausiai lėšas iš kitų ūkio subjektų 2007 m. kaupė Informatikos, Telekomunikacijų ir elektronikos, Elektros ir valdymo inžinerijos, Mechanikos ir mechatronikos bei Cheminės technologijos fakultetai, Sintetinės chemijos, Metrologijos ir Prof. K. Baršausko ultragarso mokslo institutai. Deja, kitų padalinių rodikliai kur kas kuklesni.

Valstybinio mokslo ir studijų fondo remiami projektai

Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo parama Universiteto moksliniams tyrimams labai svarbi, todėl džiugu, kad ji kasmet didėja. 2007 m. Fondas rėmė septynis tarptautinius projektus, dešimt aukštųjų technologijų plėtros programos projektų, tris prioritetinių Lietuvos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros krypties projektus, vieną ministerijos užsakomą programų projektą, tris pramoninės biotechnologijos plėtros programos projektus, vieną Fondo inicijuotą mokslo programų projektą, septynis mokslininkų grupių tyrimus, taip pat aštuonis ūkio subjektų užsakymus Universitetui, iš viso tam skirdamas 2 955,2 tūkst. Lt. Paramą taip pat gavo 115 doktorantų.

Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūros remiami projektai

Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūra administruoja programas EUREKA, COST, 6BP, 7BP, EURATOM ir kitas tarptautines mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programas bei Jungtinių tyrimų centro veiklos vykdymą Lietuvoje. 2007 m. Agentūra rėmė aštuonis EUREKA projektus ir dešimt COST veiklų, iš viso tam Universitetui skirdama 820 tūkst. Lt.

ES struktūrinių fondų iš dalies remiami projektai

Universiteto padaliniai vykdė 52,60 mln. Lt vertės projektus, kuriems įgyvendinti ES struktūrinių fondų skirta parama siekė 51,60 mln. Lt. Šiek tiek daugiau nei trečdalis lėšų (19,22 mln. Lt) skirta Universiteto mokslinių tyrimų infrastruktūrai ir materialinei bazei modernizuoti.

Įvykdytų infrastruktūros plėtros projektų pagrindiniai rezultatai:

- įkurtas Mechatronikos mokslo, studijų ir informacijos centras;
- įdiegta Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistemos akademinė dalis;
- sukurta akademinė e. leidybos sistema.
- išplėstas informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis grįstas nuotolinio mokymosi tinklas (įdiegtas centrinis vaizdo konferencijų serveris bei internetinių transliacijų įranga, atnaujinta trijų esamų vaizdo konferencijų studijų įranga, atnaujinta šešių esamų mini studijų įranga, įsteigta dešimt naujų mini studijų, atnaujinta dvylikos esamų vaizdo konferencijų klasių įranga, įsteigtos 28 naujos vaizdo konferencijų priemonės);
- įkurti regioniniai LieMSIS KT techninių išteklių centrai, nupirkta ir įrengta LieMSIS KT techninė įranga, įsigyta ir įrengta portfelio aplinkų realizavimo programinė įranga LieMSIS KT mazge ir centruose, įrengtos 5 klasės LieMSIS KT centruose, 10 klasių mokslo ir studijų institucijose su mokymo klasių specialios paskirties įranga;
- modernizuota Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET magistralė (modernizuoti 5 regioniniai centrai).

Mokslininkų ir mokslo kolektyvų rėmimas

Padalinių mokslinei veiklai remti 2007 metais iš Universiteto mokslo fondo buvo paskirta 4,3 mln. litų. Ši suma sudaro tik ketvirtadalį už mokslinę produkciją skirtų valstybės biudžeto asignavimų (17 875,0 tūkst. Lt.), deja, didesnę šių lėšų dalį teko panaudoti dėstytojų atlyginimams ir kitoms studijų reikmėms. 2007 metų Universiteto mokslo fondo parama padaliniams buvo siejama su padalinių 2003, 2004 ir 2005 m. mokslinės veiklos rodikliais ir jų pagrindu gautų valstybės biudžeto asignavimų dydžiu. ŠMM skirtą paskatą už meno produkciją sunku išskirti iš bendros Universitetui skirtos subsidijos, tačiau apytiksliais įvertinimais ji sudarė apie 70 tūkst. litų.

Didžiąją meno produkcijos dalį yra sukūręs Humanitarinių mokslų fakultetas, kiek mažesnę – Statybos ir architektūros fakultetas.

Mokslo programos

Universitete sėkmingai plėtojami skirtingų mokslo krypčių ir(ar) šakų tyrimus jungiantys darbai (mokslo programos), kuriais siekiama gauti naujų mokslo žinių nagrinėjamai problemai spręsti ar sukurti naujus produktus. Universiteto mokslo programos tikslas – Universiteto pajėgomis išspręsti šalies ir Universiteto raidai svarbią kompleksinę mokslo (technologijos) problemą. Programas finansuoja Universiteto mokslo fondas, taip pat gali prisidėti programų rezultatais suinteresuotos ministerijos ir kitos valstybinės institucijos bei šalies ir užsienio ūkio subjektai, privatūs fondai.

2007 m. Universitete buvo pradėtos vykdyti trys mokslo programos, kurių trukmė 18 mėnesių: „Technologinių inovacijų socialinė dimensija“ (pirmininkė-koordinatorė prof. V. Baršauskienė), „Fizikinės technologijos naujos kartos vandenilio kuro elementų gamybai“ (pirmininkas-koordinatorius prof. J. Dudonis) ir „Intraveninės kraujagyslių terapijos ultragarso sistemos generuojamu kavitaciniu srautu metodu ir įrangos sukūrimas“ (pirmininkas-koordinatorius prof. R. Bansevičius).

Technologinių paslaugų plėtra

Mokslinės technologinės ir konsultacinės paslaugos

Universitetas, turėdamas stiprų mokslo darbuotojų potencialą, Lietuvos pramonės ir verslo įmonėms teikia nemažai mokslinių technologinių bei konsultacinių paslaugų. 2007 metais su įvairiomis įmonėmis buvo sudaryta sutarčių už 6 425,9 tūkst. Lt.

Daugiausia mokslinių technologinių ir konsultacinių paslaugų 2007 m. teikė Informatikos, Statybos ir architektūros, Mechanikos ir mechatronikos, Telekomunikacijų ir elektronikos, Elektros ir valdymo inžinerijos bei Cheminės technologijos fakultetai, Aplinkos inžinerijos ir Energetikos technologijų institutai.

Savo indėlį teikiant mokslines technologines bei konsultacines paslaugas įneša padalinuose esančios akredituotos laboratorijos ir centrai.

Statybinių medžiagų ir konstrukcijų tyrimų centras (direktorius – doc. Gintautas Skripkiūnas) 2007 m. atliko mokslinio tyrimo ir bandomųjų darbų už 115,68 tūkst. Lt bei ūkio subjektų užsakymų už 586,7 tūkst. Lt.

Asmeninių apsauginių priemonių (avalynės) atitikties įvertinimo centras (vedėjas – prof. Jonas Liukaitis) yra vienintelė įstaiga Lietuvos Respublikoje ir kaimyninėse Baltijos šalyse, galinti patvirtinti teikiamos į rinką avalynės kokybę ir patvirtinti jos saugumą bei išduoti EB tipo tyrimo sertifikatus, apimant naujuoju požiūriu ir visuotiniu požiūriu grindžiamos direktyvos 89/686/EEB B modulį. Centro laboratorijoje per 2007 m. atliktų bandymų vertė yra apie 40 tūkst. Lt.

Mašinų vibracijų ir akustinių triukšmų lygio bandymų laboratorijos (vedėjas – prof. Vitalijus Volkovas) darbo kryptis – į aplinką skleidžiamų triukšmų ar vibracijų lygio įvertinimas bei šių žalingų fizikinių veiksnių poveikio žmogui mažinimo problemos. 2007 m. atlikti 43 akredituoti ir 7 neakredituoti bandymai. Atlikta bandymų paslaugų daugiau nei už 25 tūkst. Lt.

Inovacijų ir ryšių su verslu plėtra

Universitetas, turėdamas senas bendradarbiavimo su pramonės bei verslo įmonėmis tradicijas, įvairiais būdais ir toliau jį aktyvina. Nuolat tobulinama verslui siūlomų paslaugų kokybė, plėtojamos tarpininkavimo paslaugos. Pertvarkyta KTU internetinės svetainės rubrika „Verslui“. Joje pateikta Universiteto siūlomų technologinių sprendimų bei paslaugų duomenų bazė, sudaryta galimybė užklausas pateikti elektronine forma.

Naujausi Universiteto mokslininkų darbai ir paslaugos verslo bendruomenei pristatomos parodose. Universitetas dalyvavo parodoje „Kaunas 2007“. Taip pat buvo surengta jau tradicine tapusi jaunųjų mokslininkų darbų paroda „Technorama 2007“.

KTU Gynybos technologijų institutas (GTI), vadovaujamas prof. Algimanto Fedaravičiaus, Lietuvos pramonininkų konfederacijos organizuojamame konkurse „Lietuvos metų gaminy 2007“ už kompleksinę lazerinę ugnies imitavimo sistemą laimėjo aukso medalį.

Vykdamas KTU mokslinio tiriamojo darbo sutartį su bendrove „Snaigė“, sukurta originali šaldymo sistema. AB „Snaigė“ naujoji šaldytuvų linija „Snaigė Ice Logic“ laimėjo nacionalinio konkurso „Inovacijų prizas 2007“ apdovanojimą. Šaldytuvai įvertinti „Inovatyvaus produkto“ kategorijoje.

Patentinė veikla

2007 m. Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui paduotos penkios Universiteto mokslininkų patentinės paraiškos, tebegaliojo 10 patentų. Vykdoma intelektinės nuosavybės apsaugos srities šviečiamoji veikla – KTU mokslininkai supažindinami su naujaisiais intelektinės nuosavybės įstatymais bei teisės aktais.

Nuo 2005 metų KTU yra PINO (Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos) Universitetų iniciatyvos narys. Šios iniciatyvos nariai užsiima aktyvia informacijos apie intelektinės nuosavybės apsaugą sklaida. 2007 m. Kauno technologijos universitetui įteiktas PINO apdovanojimas už aktyvią intelektinės nuosavybės apsaugos veiklą.

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro – slėnio „Santaka“ kūrimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 321 buvo patvirtinta integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija. **Kauno technologijos universitetas inicijavo integruoto mokslo, studijų ir verslo centro – slėnio „Santaka“ (toliau – Slėnio) steigimą** ir siekia vienoje teritorijoje sutelkti mokslinių tyrimų, studijų ir imlaus žinioms verslo potencialą, sukurti bendro naudojimo MTEP infrastruktūrą ir kryptingai vykdyti Lietuvos ūkiui aktualius šių kryptių MTEP darbus: 1) darniosios chemijos; 2) mechatronikos; 3) ateities energetikos; 4) informacinių ir komunikacinių technologijų.

Slėnio steigėjai – mokslo ir studijų institucijos: Kauno technologijos universitetas, Kauno medicinos universitetas, Lietuvos energetikos institutas, taip pat stambiausios Lietuvos verslo subjektų grupės: UAB koncernas „Achemos grupė“, AB „Kauno tiltai“, UAB „MG Baltic Investment“. Slėnio partneriai – stambiausi Lietuvos gamintojai: AB „Sanitas“, UAB „Putokšnis“, AB „Klaipėdos kartonas“, UAB „Arvi“ ir ko, UAB „Biotechpharma“.

2007 metų lapkričio mėnesį parengta slėnio vizija buvo pateikta vertinti Lietuvos bei užsienio ekspertams. Per 2008 metų pradžioje prasidėjusį antrąjį etapą Universitetui kartu su partneriais reikės parengti slėnio „Santaka“ plėtros programą, kuri po ekspertinio vertinimo bus teikiama tvirtinti Vyriausybei. Parengus ir Vyriausybei patvirtinus plėtros programą prasidės realus integruoto mokslo, studijų ir verslo centro kūrimas. Slėnio plėtra bus finansuojama iš įvairių finansavimo šaltinių: ES struktūrinių fondų, privačių lėšų, valstybės turto atnaujinimo programos ir kt.

Mokslo rezultatų publikavimas

2007 m. išleista 15 monografijų ir 13 studijų, 37 konferencijų pranešimų medžiagos leidiniai, ne mažiau kaip keturių numerių per metus periodiškumu išleista dvylika pripažintų šalyje mokslo žurnalų. Beveik visų Universitete leidžiamų mokslo žurnalų straipsnius jau referuoja tarptautinės duomenų bazės. Lietuvos mokslo žurnaluose straipsnių kasmet išspausdinama beveik tiek pat, o užsienio žurnaluose publikuojamų straipsnių po truputį daugėja. Universiteto autorių

indėlis į Mokslinės informacijos instituto (MII) sąrašo leidiniuose išspausdintus straipsnius taip pat didėja, tačiau ne taip sparčiai, kaip reikėtų.

Daug pažangių minčių iškeliama ir aktualiausias jų aptariamos konferencijų cikle „Lietuvos mokslas ir pramonė“, visų pirma jo centriniame renginyje vasario mėnesį, į kurį kasmet sukviečiami autoritetingiausi Vyriausybės, mokslo ir studijų institucijų bei pramonės atstovai strateginėms mokslo ir ūkio plėtros nuostatoms aptarti.

Daug dėmesio skiriama konferencijų organizavimui: be strateginės konferencijos „Lietuvos mokslas ir pramonė“, 2007 m. surengtos 32 teminės konferencijos. Jose dalyvavo per 4,5 tūkst. dalyvių, perskaityta per 2 tūkst. pranešimų. Atgaivinta studentų mokslinė veikla: surengta 15 mokslinių konferencijų. Tačiau pranešimų skaičius pripažintose tarptautinėse mokslinėse konferencijose, kurių medžiagą referuoja tarptautinės mokslo duomenų bazės, didėja lėtai, nes tam trūksta lėšų.

7. FINANSŲ VALDYMAS

Universitetas finansuojamas iš valstybės biudžeto, uždirba pajamas teikdamas mokamas paslaugas, gauna tikslinį finansavimą dalyvaudamas įvairiuose projektuose.

Valstybės biudžeto asignavimai skiriami pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą lėšų mokslo ir studijų institucijoms skirstymo metodiką. Daugiausia apskaičiuotų lėšų dydis priklauso nuo valstybės finansuojamų vietų studentų skaičiaus ir pasiektų mokslinės veiklos rezultatų, t. y. visų dėstytojų ir mokslo darbuotojų aktyvaus ir produktyvaus darbo įvertinimo. Studijoms reikalingų lėšų poreikis tenkinamas tik iš dalies (apie 47 %), todėl tenka perskirstyti lėšas ir dalį mokslui skirtų lėšų nukreipti studijų išlaidoms dengti.

Kitos į Universitetą ateinančios lėšos yra tikslinės paskirties – tam tikriems pavedimams vykdyti. Jos gaunamos už Universiteto dalyvavimą įvairiuose projektuose, kurie finansuojami tiek iš valstybės biudžeto lėšų, tiek iš įvairių Europos Sąjungos ar kitų tarptautinių fondų. Taip pat prie kitų pajamų priskiriamos lėšos, gaunamos kaip parama, įvairių mecenatų bei įmonių įsteigtos ir skiriamos stipendijos, įmokos už išnuomotą laisvą Universiteto patalpų plotą ir kt.

Finansavimas ir pajamos

Universiteto finansavimas ir pajamos už teikiamas paslaugas 2007 metais sudarė 200 004,82 tūkst. Lt. Tai 21 483,38 tūkst. Lt. (12,03 %) daugiau nei 2006 metais. Per 5 metus (nuo 2003 metų) Universiteto finansavimas ir pajamos už teikiamas paslaugas padidėjo 52,77 %. Šis augimas daugiausia susijęs su infliacijos pokyčiais. Tačiau ryškėja ir gera tendencija, didinanti Universiteto pajamas – didėjantis Universiteto darbuotojų aktyvumas, siekiant pritraukti projektinių ir kitų tikslinių lėšų.

Valstybės biudžeto asignavimai

Universitetui valstybės biudžeto asignavimai skiriami Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimo ir mokslo plėtojimo programai ir Studentų rėmimo programai vykdyti. 2007 metais šioms programoms vykdyti gauta 91 601,50 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų (45,80 % visų pajamų). Palyginti su 2006 metais, valstybės biudžeto asignavimai padidėjo 9,99 %. Visa prieaugio suma teko dėstytojų ir mokslo darbuotojų atlyginimų padidinimui (atlyginimai 20 % padidinti nuo liepos 1 dienos).

Pajamos už teikiamas paslaugas

Pajamos už teikiamas paslaugas skiriamos Universiteto specialiajai studijų ir mokslo plėtojimo programai finansuoti. 2007 m. Universitetas už teikiamas paslaugas surinko 50 641,1 tūkst. Lt. Tai sudaro 25,32 % viso Universiteto 2007 metų biudžeto. Palyginti su 2006 metais, šios

pajamos išaugo 14,97 %. Didžioji už teikiamas paslaugas surenkamų pajamų dalis – įmokos už studijas ir kitas studijų paslaugas. Jų surinkta 30 681,18 tūkst. Lt. Palyginti su 2006 metais, jos padidėjo 10,4 %. Nuo 6 240,58 tūkst. Lt iki 7 211,99 tūkst. Lt (15,57 %) padidėjo ūkinės veiklos pajamos. Tai sąlygojo padidėjusios studentų ir nuomininkų įmokos už komunalines paslaugas. Taip pat padidėjo studentų valgyklų apyvarta, taip pat poilsio bazių pajamos. Padidėjo pajamos už kvalifikacijos kėlimo kursus, už mokslo tiriamuosius darbus, vykdomus pagal sutartis su Lietuvos ūkio subjektais. Palyginti su 2006 m., pajamos už mokslo tiriamuosius darbus padidėjo 1 241,2 tūkst. Lt (nuo 2 771,5 tūkst. Lt iki 4 012,77 tūkst. Lt).

Tikslinės valstybės biudžeto lėšos

Be LR Vyriausybės nutarimu patvirtintų programų, Universitetas vykdė kitas veiklas, kurios buvo finansuotos iš valstybės biudžeto lėšų. 29 739,21 tūkst. Lt gauta tikslinių valstybės biudžeto lėšų iš Švietimo ir mokslo ministerijos, Valstybinio mokslo ir studijų fondo (VMSF), Lietuvių kalbos komisijos bei kitų valstybinių institucijų.

Tikslinis finansavimas iš LR Švietimo ir mokslo ministerijos 2007 m. siekė 23 803,62 tūkst. Lt (tai 6 094,08 tūkst. Lt daugiau nei 2006 metais). 2007 metais švietimo ir mokslo ministrės įsakymu buvo patvirtinta Lietuvos virtualaus universiteto 2007–2012 metų programa. Ši programa – tai informacinės technologijos mokslui ir studijoms (ITMiS) programos, kurios koordinatorius buvo Universitetas, tęsinys. 2007 m. šiai programai buvo gauta 11 286,49 tūkst. Lt. 2007 metais iš Švietimo ir mokslo ministerijos buvo gauta 615 tūkst. Lt bendrabučiams renovuoti, 802 tūkst. Lt auditorijoms ir kitoms patalpoms renovuoti, 4233,8 tūkst. Lt įrangai įsigyti.

Parama iš Valstybinio mokslo ir studijų fondo, palyginti su 2006 metais, padidėjo nuo 2 784,50 tūkst. Lt iki 3 173,24 tūkst. Lt. Kaip ir praėjusiais metais, buvo finansuojami Aukštųjų technologijų plėtros programos ir prioritetinių Lietuvos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros krypties projektai (1 994,22 tūkst. Lt), gauta parama mokslininkų grupių iniciatyva pateiktiems mokslinių tyrimų projektams, mokslo tyrimams, vykdomiems pagal ūkio subjektų užsakymus, fondo inicijuotoms programoms.

Kitos tikslinės paskirties lėšos

Kitos tikslinės paskirties lėšos, t. y. tarptautinių mokslo, studijų ir kitų programų, sutarčių su užsienio partneriais, Europos Sąjungos struktūrinių fondų remiamų projektų, paramos lėšos, siekė 28 023,01 tūkst. Lt. Palyginti su 2006 metais, bendra šių lėšų suma liko beveik nepakitusi. Didžiausią jų dalį – 16 551,28 tūkst. Lt – sudaro parama, gauta iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. 2007 metais gauta iš šių fondų suma didesnė 2 989,78 tūkst. Lt, palyginti su 2006 metais. Universitetas koordinuoja ir vykdo ES struktūrinių fondų remiamus 24 projektus ir vykdo 8 projektus kaip partneris. Kita svari dalis – 7 481,54 tūkst. Lt – įvairių fondų lėšos tarptautinėms mokslo, studijų ir kitoms programoms vykdyti. Tačiau jos, palyginti su 2006 m., sumažėjo 921,09 tūkst. Lt. Sumažėjo ir kitos tikslinės paramos lėšos, gaunamos iš įvairių mecenatų, institucijų, nuo 6221,6 tūkst. Lt iki 3990,19 tūkst. Lt.

Racionalus esamų finansinių išteklių naudojimas

Išlaidų struktūra

2007 metais bendroje išlaidų struktūroje didžiausią dalį sudarė darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos (45,6 % kartu sudėjus). Tačiau visiškai kitokia struktūra pagal atskiras lėšas. 2007 metais valstybės biudžeto asignavimai darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo skirti atitinkamai 54,4 % ir 16,9 %. Specialiojoje programoje ir kitų tikslinių lėšų išlaidų

struktūroje darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos sudarė gerokai mažesnę dalį. Prekėms ir paslaugoms skirtos lėšos naudojamos sumokėti už šildymą, elektrą, ryšius, remonto darbus, pirkti su studijų organizavimu bei mokslo tyrimais, pastatų eksploatavimu susijusias paslaugas ir prekes. 2007 m. valstybės biudžeto asignavimų šioms išlaidoms buvo skirta tik 8 979,7 tūkst. Lt (9,8 % visų asignavimų). Tačiau ši suma nėra pakankama. Todėl, kaip ir anksčiau, 2007 metais didžioji dalis išlaidų prekėms ir paslaugoms įsigyti buvo apmokama iš pajamų, surinktų už teikiamas paslaugas – iš specialiosios programos lėšų (net 23 878,3 tūkst. Lt. – 48,4 % visų šios programos lėšų).

Universitetas pagal savo finansines galias vis daugiau dėmesio skiria materialinei bazei stiprinti, turtui gausinti. 2007 metais valstybės biudžeto asignavimų turtui įsigyti buvo gauta tik 2 190 tūkst. Lt (III rūmų kapitaliniam remontui). Valstybės biudžeto asignavimų įrangai įsigyti negauta. Todėl pagrindinis finansavimo šaltinis laboratorinei įrangai, kompiuterinei technikai įsigyti ir jai atnaujinti yra pajamos už teikiamas paslaugas bei kitos tikslinės (pavedimų) lėšos. Iš specialiosios programos lėšų Universitetas turtui įsigyti skyrė 8 991,9 tūkst. Lt, iš tikslinių pavedimų lėšų – 13 707,6 tūkst. Lt (iš ES struktūrinių fondų lėšų – 4 423,3 tūkst. Lt, iš kitų tikslinių valstybės biudžeto ir kitų šaltinių – 9 284,3 tūkst. Lt).

8. INFRASTRUKTŪROS GERINIMAS

Pagrindinis investicijų tikslas – modernizuoti Universiteto mokslo ir studijų materialinę bazę. Rekonstruojami Universiteto pastatai, perkamas ir įsigijamas studijų ir mokslo reikmėms reikalingas ilgalaikis materialusis turtas: mokslinė aparatūra, kompiuterinė technika ir kita įranga.

2007 metais investiciniai projektai buvo finansuojami iš Valstybės investicijų 2007–2009 m. programos (VIP), tikslinių valstybės biudžeto lėšų, Universiteto specialiosios programos lėšų bei kitų tikslinių pavedimų lėšų. 2007 metais materialinei bazei modernizuoti iš viso buvo panaudota 12 554,7 tūkst. Lt.

Įgyvendintos šios investicijos:

- tęsiamas III rūmų kapitalinis remontas (skirta 2 190 tūkst. Lt iš VIP programos);
- vykdyta 2007–2009 metų mokslo ir studijų įstaigų renovavimo, rekonstravimo programa (skirta 802,0 tūkst. Lt iš Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų ir 160,4 tūkst. Lt iš specialiosios programos lėšų);
- vykdyta 2007–2009 metų bendrabučių atnaujinimo programa (skirta 615 tūkst. Lt iš Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų ir 61,5 tūkst. Lt iš specialiosios programos lėšų);
- užbaigti II rūmų palėpės patalpų pritaikymo mokymo reikmėms darbai (skirta 504,4 tūkst. Lt iš specialiosios programos lėšų);
- pradėti KTU Duomenų bazės centro įrengimo darbai (skirta 570,3 tūkst. Lt iš specialiosios programos lėšų);
- įsigyta laboratorinės, kompiuterinės ir programinės įrangos, organizacinės technikos, transporto priemonių ir kito ilgalaikio turto akademiniais ir neakademiniais padaliniais (lėšos – 7 192,3 tūkst. Lt skirtos iš specialiosios programos).

2007 metais specialiojoje programoje iš atskaitymų nuo gautų pajamų studijų materialinės bazės plėtrai buvo skirta 1 020 tūkst. Lt, mokslinių tyrimų materialinės bazės plėtrai – 500 tūkst. Lt, kompiuterių tinklų ir valdymo informacinės bazės plėtrai – 450 tūkst. Lt, universitetiniams infrastruktūros plėtros projektams – 120 tūkst. Lt. Padaliniai iš savo sukauptų pajamų už teikiamas paslaugas taip pat skyrė nemažai lėšų ilgalaikiam turtui įsigyti.

2007 metams buvo parengti septyni investiciniai projektai – paraiškos Valstybės investicijų programai. Šeši projektai buvo įtraukti, finansuojami ir įgyvendinami pagal VIP. Greta tęstinių, ankstesniais metais pradėtų įgyvendinti Universiteto projektų „II rūmų palėpės patalpų pritaikymas mokymo reikmėms“, „III rūmų kapitalinis remontas“ ir „Ilgalaikio turto įsigijimas“, buvo pradėti

trys nauji projektai – „KTU Duomenų bazės centro įrengimas“, „08 bendrabučio rekonstravimas pritaikant svečių namams“ ir „Praktikų bazės namo rekonstravimas“. Vienas projektas – „I rūmų rekonstravimas“ – nebuvo įtrauktas į VIP ir nebuvo finansuojamas. Šiam projektui finansavimo šaltinių dar ieškoma.

Kaip ir kitos Lietuvos įstaigos, Universitetas dalyvavo įgyvendinant 2007–2009 metų mokslo ir studijų įstaigų renovavimo, rekonstravimo programą. Šia programa siekiama pagerinti techninę bei energetinę mokslo ir įstaigų studijų pastatų būklę, sumažinti energijos suvartojimą ir pastatų eksploataavimo išlaidas. Programa buvo finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų. Mokslo ir studijų įstaigos turėjo skirti 20 % savųjų lėšų. 2007 metais Universiteto pastatams ir patalpoms renovuoti panaudota 802,0 tūkst. Lt. Lėšos paskirstytos šešioms objektams: Elektronikos rūmų langams keisti, sanitarinių mazgų kapitaliniam remontui; XII rūmų langams keisti, stogo remontui; Statybos rūmų langams keisti; XV rūmų langams keisti ir stogo remontui; I rūmų stogo remontui; IV rūmų langams keisti, vėdinimo sistemoms įrengti.

2007 metais Universiteto rūmų patalpų remontui buvo panaudota 7 447,4 tūkst. Lt. Už šias iš įvairių šaltinių kooperuotas lėšas atlikta remonto darbų įvairiuose pastatuose:

- IV rūmuose suremontuota antra amfiteatrinė auditorija, „A“ korp. I ir II a. restauruota dalis laboratorijų (50 % lėšų KVAD), užbaigti lifto pakeitimo darbai.

- I rūmuose suremontuotos dvi Tarptautinių studijų centro auditorijos ir koridorius.

- VIII rūmuose baigta remontuoti laiptinė, suremontuotas II aukšto koridorius.

- Statybos rūmuose suremontuotos 5 laboratorijos ir 3 auditorijos.

- Elektronikos rūmuose suremontuota dalis auditorijų ir laboratorijų patalpų Informatikos, Telekomunikacijų ir elektronikos bei Fundamentalųjų mokslų fakultetuose.

- XII rūmuose suremontuotas III aukšto koridorius ir dalis II ir IV aukštų patalpų.

- Mechaninėse dirbtuvėse perplanuotos I aukšto patalpos ir pritaikytos mokymo procesui.

- Centrinųjų rūmų rūsyje perplanuotos patalpos, suremontuotos III aukšto patalpos.

Universitetas vykdė universitetinių aukštųjų mokyklų studentų bendrabučių renovavimo programą ir iš Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų atliko darbų už 615,00 tūkst. Lt. Už šias lėšas pradėtas 02 bendrabučio (Studentų g. 67) rekonstravimas, įrengiant sanitarinius mazgus prie kambarių. Bendrabučio rekonstrukcijai iš Universiteto specialiosios programos lėšų išleista 61,5 tūkst. Lt.

2007 metais išlaidos pastatams ir kitai infrastruktūrai išlaikyti sudarė 7 882,02 tūkst. Lt, iš jų išlaidos energetikai – 6 733,2 tūkst. Lt, išlaidos Universiteto ūkiui eksploatuoti, smulkiems einamiesiems remontams ir avariniams darbams – 1 148,8 tūkst. Lt.

9. IŠVADOS DĖL METINĖS REKTORIAUS ATASKAITOS IR METINIŲ PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ ŠAMATŲ BEI JŲ ĮVYKDYMO ATASKAITOS

Universiteto biudžeto pajamų ir išlaidų šamatai Taryba pritarė 2007 m. vasario 14 d., 2007 m. finansinės veiklos ataskaitai – 2008 sausio 30 d. Pasiękti tikrai svarūs rezultatai – Universiteto pajamos augo daugiau nei buvo tikėtasi ir viršijo 200 mln. Lt ribą. 2007 metų Universiteto lėšų apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo teisingumą tikrino Valstybės kontrolė. Jokių esminių pažeidimų kontrolė nenustatė, galutinės išvados bus pateiktos 2008 metų gegužės mėnesį. Tačiau jau metų būvyje buvo atkreiptas dėmesys į kai kuriuos trūkumus, susijusius su tuo, kad perkamos prekės ar paslaugos ne laiku įtraukiamos į apskaitą. Siekiant ištaisyti šiuos trūkumus buvo išleistas rektoriaus įsakymas, įpareigojantis visus Universiteto darbuotojus, vykdančius pirkimus, laiku pristatyti dokumentus buhalterijai, kad šie pirkimai būtų laiku ir tinkamai apskaitomi. Būtina ir toliau didinti visų darbuotojų atsakomybę už priimtų Universiteto teisinių dokumentų vykdymą.

Rektoriaus ataskaita buvo pateikta vėliau – 2008 m. balandžio 30 d. Pasikeitė ataskaitos išorinis vaizdas ir turinys: ji jau nesudėta kartu su padalinių ataskaitomis, išsamesnė, labiau susieta su strateginėmis veiklos kryptimis ir programiniu finansavimu. Ataskaita parengta visiškai naujo formato, spalvota, patrauklesnė skaitytojui. Ji tikrai patrauks visuomenės dėmesį.

Ataskaitoje pristatyti 2007 m. įvykę Universiteto struktūros ir valdymo pokyčiai, ateities planai, siejami su ES Struktūrinių fondo remiamomis Universiteto veiklomis, atlikta Universiteto veiklos analizė pagal devynias strategines veiklos kryptis:

- studijų plėtra ir kokybės gerinimas;
- mokslinių tyrimų masto ir efektyvumo didinimas;
- personalo kompetencijų ugdymas ir sudėties gerinimas;
- infrastruktūros palaikymas ir tobulinimas;
- efektyvus finansų valdymas;
- informacinių technologijų plėtra;
- paramos studentams plėtojimas;
- ryšių su visuomene stiprinimas;
- tarptautinio bendradarbiavimo plėtra.

Po kiekvienos veiklos krypties apžvalgos pateikta reikli ir savikritiška problemų analizė bei pateiktos išvalgos, kaip tas problemas planuojama spręsti. Konstatuota, kad vykdant šalies aukštojo mokslo reformą, kartu su kitomis aukštosiomis mokyklomis reikia pasiekti, kad būtų atkurta universitetų autonomija, kad finansavimo modeliai skiriamą valstybės biudžeto subsidiją sietų su aukštosios mokyklos mokslo laimėjimais, kad būtų išplėta grantų moksliniams tyrimams sistema, kad valstybės užsakymas parengti tam tikrą specialistų skaičių būtų finansuojamas pagal apskaičiuotą lėšų poreikį, o ne iš dalies, kad universitetas galėtų pats disponuoti turtu, tvarkyti darbo užmokesčio sistemą, nustatyti studijų mokesčių dydį ir kt.

Pripažinta, kad tyrėjams nepakanka esamos tyrimų bazės. Tačiau vilčių pagerinti padėtį yra, nes tikimasi 2007–2013 metų cikle sulaukti nemažos ES struktūrinių fondų paramos, įsteigti integruotą mokslo, studijų ir verslo centrą (slėnį), modernizuoti fakultetų mokomąsias ir tyrimų laboratorijas. Jas pastaraisiais metais jau pradėta stambinti, daryti universalesnes, intensyviau naudoti esamą įrangą. Šį procesą reikia tęsti, kad jau artimoje ateityje laboratorijos būtų atviros ne mažiau kaip dvi pamainas, kad jose vyktų probleminio pobūdžio laboratoriniai darbai, konsultuotų kvalifikuoti specialistai. Tokioms laboratorijoms lengviau siekti išorės paramos įrangai įsigyti, o ir Universitetui kur kas lengviau palaikyti mažesnę laboratorijų skaičių ir dažniau atnaujinti įrangą. Reikia plėsti galimybes magistrantams ir doktorantams kartu su patyrusiais mokslininkais dirbti moksliniams tyrimams skirtose laboratorijose, prisidėti prie jų projektų vykdymo. Jaunuosius tyrėjus būtina pratinti prie darbo, reikia suteikti jiems galimybę įsidarbinti puse laboranto ar inžinieriaus etato.

Nors Universitete parengta šimtai naujų vadovėlių ir mokomųjų knygų, prieiga prie jų elektroninių versijų vis dar nepakankama. Bibliotekoje būtina toliau plėsti prieigą prie studijų literatūros, parengtos elektronine forma. Reikia skaitmeninti ir kitas studentams reikalingas metodines priemones. Reikia paspartinti studijų modulių medžiagos rengimą WebCT terpėje. Tam siūlytina Informacinių technologijų plėtros instituto Distancinio mokymo centrui suteikti savarankišką statusą ir išplėsti jo veiklą, kur kas daugiau dėmesio skiriant Universitete vykdomų studijų modulių atnaujinimui šiuolaikinėmis technologijomis.

Doktorantūros ir daktaro disertacijų kokybės gerinimas ir toliau turi būti prioritetas uždavinyms. Pretendentų į doktorantūrą atranka turi būti reiklesnė. Moksliniai vadovai turi būti parenkami tokie, kurie realiai vadovautų doktorantams, teiktų mokslinę ir metodinę pagalbą rengiant disertaciją, padėtų spręsti organizacines doktorantūros studijų problemas.

Turi būti labiau materialiai skatinami asmenys, pasiekę didesnių, nei reikia atestacijai pereiti, laimėjimų. Reikia sudaryti sąlygas diferencijuotai paskirstyti pedagoginį krūvį dėstytojams, krūvį mažinant tiems iš jų, kurie turi išskirtinių laimėjimų, vykdo stambius mokslo projektus.

Būtina skatinti aukšto lygio (kompetencijos ir ekselencijos) centrų kūrimąsi, skiriant jiems materialinę paramą.

Universitete būtina parengti ir įdiegti naują finansų apskaitos informacinę sistemą, šį procesą reikia užbaigti 2008 metais.

Taigi Taryba konstatuoja, kad Universiteto 2007 m. veiklos rodikliai geri, laikomasi teisės aktų nustatytų reikalavimų, planingai rūpinamasi Universiteto ateitimi, vadovų priimti sprendimai savalaikiai ir tinkami, Universitetas vykdo savo uždavinius ir svariai prisideda prie valstybės ekonominės, socialinės ir kultūrinės plėtros, racionaliai naudoja jam valstybės patikėtą turtą ir skirtas valstybės bei kitas gautas lėšas. Taryba rektoriaus pateiktą 2007 m. Kauno technologijos universiteto veiklos ataskaitą vertina teigiamai.